

SBĚRATEL KNIH

Dvanáct knih, — RENÉ
Dvanáct důvodů
ZABÍT!
DECASTELO

SBĚRATEL KNIH

Dvanáct knih,
Dvanáct důvodů
ZABÍT!

— RENÉ
DECASTELO

Ačkoliv je příběh zasazen do reálných kulis Československa minulého století a využívá dobových reálií, všechny postavy a jejich osudy jsou smyšlené. Jakákoli shoda se jmény či osudy skutečných osob, které v dané době žily a případně působily ve státní správě či u bezpečnostních složek, je čistě náhodná.

Copyright © René Decastelo, 2026

© Grada Publishing, a. s., 2026

Cover Design © Martina Bártová za pomoci AI, 2026

ISBN 978-80-271-8592-4

PROLOG

Stojí na zahradě, schovaný v nejtmaším koutě a čeká, až se zhasne dole v obýváku. Ví, že když odejdou nahoru, má volný prostor. Sleduje je už dva týdny každý večer. Zjistil, že jak vejdou do ložnice, usnou během deseti minut. Několikrát už jim vlezl oknem dovnitř do baráku, ale nevzbudili se. Chodil po místnosti a oni pořád klidně spali. Není důvod je dál sledovat. Prostě si pro to dneska dojde...

Konečně zhasla, světlo je na její straně. Počítá pomalu do padesáti. To má také vyzkoušený.

Jedna... dvě...

Měsíc opravdu hodně svítí. Má to rád, ale dneska se mu to nehodí. Nechce zbytečně riskovat.

Třicet pět... třicet šest...

Není úplně jasno, na obloze se honí mraky, takže měsíc za chvíli skončí za tím jedním velkým. To bude znamení, že má vyrazit.

Čtyřicet devět... padesát.

Je si jistý, že už se v domě spí. Jenže měsíc pořád svítí... Ještě pro jistotu počká, mrak je od něj jen kousíček. Sousedka Pípalová občas nemůže spát, pak čumí z okna, kdo se vrací

pozdě z hospody. Mohla by ho zahlédnout na zahradě jako stín. On potřebuje nebýt ani stínem. Jen přízrak. Když všechno klapne, nikdo si ani nevšimne, že si pro to přišel. Mají to doma a nemají páru, co to je. Pouze to musí najít. Vůbec netuší, kde by to tady mohli schovávat.

Sedmdesát tři...

Konečně se mraky přesunuly na měsíc a tma zakryla Pípalové výhled. Zvedne se a rychlými kroky přeběhne k pootevřenému oknu. Jak může někdo nechávat otevřený okna? Může jim kdokoliv vlézt do baráku.

Netrvá mu ani deset vteřin, než se oknem dostane do obýváku. Hned začne prohledávat starou sektorovou stěnu. Je tu spousta knih a serepetiček, ale to, co hledá, nebude jen tak vystavený. To už zjistil. Nejspíš je to zamčený v sekretáři tady vedle. Klíč nepotřebuje, protože tenhle zámek se dá otevřít i šroubováčkem, který má na nožíku. Několikrát si to zkoušel doma. Všichni mají doma stejný skříň, dělal je Šimůnek, místní truhlář.

Najednou se za ním rozsvítí světlo. Lekne se. Někdo vešel do kuchyně. Schová se za křeslo. Světlo z kuchyně se rozptyluje v prosklené výplni dveří. Čeká, co bude. Třeba se tlustoch přišel jen napít.

Ale dveře se otevřou a tlustoch vejde s pivem do obýváku. Zapne televizi a sedne si do křesla, za kterým se skrývá návštěvník.

Tohle je šílený! Snaží se nedýchat, aby ho tlustoch nezaslechl, když do sebe leje pivo. Nemůže tady takhle čekat. Vezme si polštářek, který leží na zemi. Asi jim spadl, když šli večer spát. Vezme ho. A když tlustoch přestane pít pivo, přitlačí mu ho na obličej. Počítá.

Jedna... dvě...

Překvapil ho, vyděsil, takže než se tlustoch zmůže na odpor, už mu dochází dech. Pivo mu vypadne z ruky na podlahu. Možná mu ještě nedošlo, co se děje.

Devět... deset...

Tlustoch se pokouší rvát, ale je to marný.

Jedenáct, dvanáct...

Nemůže na návštěvníka dosáhnout, nemá sílu si polštář strhnout. Dochází mu dech.

Šestnáct... sedmnáct... osmnáct... devatenáct...

Najednou tlustoch ochabne. Ruce se přestanou pokoušet strhnout si polštář z obličeje. Napětí ve svalech náhle povolí.

Dvacet.... Dvacet jedna...

Chce mít jistotu, že se neprobere, tak drží dál. Co když to na něj tlustoch jen hraje, aby po uvolnění vyskočil a všechno mu pokazil.

Dvacet pět...

Je jasný, že je konec. Pustí ho a vrátí se k sekretáři. Musí to dneska najít.

Televizi nechá potichu běžet, její světlo mu pomáhá. Tlustoch vypadá, jako by na ni koukal.

PONDĚLÍ

14. 7. 1986

7:00

Hlas budíku je zvýrazněný tím, že stojí v hrnci na stole. Schválně, protože Daniela se do postele dostala až dlouho po půlnoci. Věděla, že se jí nebude chtít vstávat, protože se nechala přemluvit od Duška a šla na oslavu narozenin jeho synovce Daniela. Desáté narozeniny se tvářily tak nevinně, že to přijala. Akorát jí nikdo neřekl, že Danielův táta se právě vrátil na měsíční dovolenou po půlroční montáži v Iráku.

Začalo to nevinně, jak plánovala, nad grilovanou klobásou a pivem. Měla odejít, když vytáhli „na ochutnávku“ nějaký alkohol s arabskými nápisy, který švagr přivezl jako dárek pro Duška. Měla skončit, když se rozhodli, že sladkou pachučí iráckého likéru zaženou domácí slivovicí... Mohla se zvednout, když se začalo zpívat nad moravským vínem. Ale neudělala to. Dušek sice nakonec přinesl ještě nějaký koňak, ale Daniela už věděla, že si musí hned zavolat hlídku věbé, aby ji odvezla domů. Jinak bude zle... Doma si pak nadávala, když seděla nekonečně dlouho u záchodové mísy a čekala, jestli se jí podaří ovládnout dávivý reflex.

Teď ráno, když zazvoní budík a hlava se jí ještě točí, by nejradši dál spala. Asi by se vlastně nic nestalo, kdyby ho zamáčkla, protože poslední dobou nemají moc práce.

Jenže... vždycky je tu nějaké jenže.

Naplánoval si s ní poradu okresní náčelník SNB, podplukovník Poláček. Nejspíš zase bude zkoušet naznačovat, že by Daniela mohla zavolat svému otci, který jakožto náměstek ministra vnitra měl pod palcem Poláčkovu povýšení na plukovníka. I kdyby Daniela chtěla Poláčkovi pomoci, což vlastně nechce, protože ten chlap si žádný povýšení nezaslouží, tak její vztah s tátou pořád nebyl natolik dobrý, aby ho mohla žádat o pomoc. Ještě nedokázala tátovi odpustit, že ji vytrhl z její práce v elitním pražském kriminalistickém týmu a přeložil ji sem na venkov. A jen kvůli tomu, že se nechtěla vdát a rodit děti.

Daniela konečně vyleze z tepla postele a zničeně se šourá do koupelny. Každé ráno si dává rychlou sprchu, při které poslouchá dění ve všech ostatních bytech. V tomhle jsou ty panelákové koupelny kouzelné – slyšíte každý prd, doslova.

Než ale vlez do vany, začne zvonit telefon. Takže polonahá běží do předsíně. Předpokládá, že to nejspíš bude máma, která jí zase chce připomenout, aby si vzala ty tablety, co jí sehnala po výbuchu černobylské elektrárny. Dneska ale nemá na povídání s ní vůbec náladu. A tak houkne do telefonu: „Mami, tabletu si vezmu, teple se oblíknu, budu na sebe dávat pozor a večer ti zavolám.“

Na druhém konci zavládne na chvíli ticho a pak se ozve Poláčková sekretářka. Suše jí oznámí, že podplukovník zrušil jejich schůzku a přesunul ji na příští týden. Prodloužil si totiž dovolenou na chatě. Daniela zavěsí sluchátko a přemýšlí, že by ještě vlezla do postele. Jenže už by stejně nezabrala. Holt půjde do práce... hned po sprše.

8:30

Daniela sotva dosedla v kanceláři, když se ozvalo klepnutí a dovnitř nakoukl Dušek. Jako nejstarší z detektivů, kterým Daniela šéfuje, je nepsaným vedoucím celé party. Jediný ví o skutečných důvodech, které Danielu zavály sem, do zapadlého okresu českomoravské Vysočiny. Daniela mu stoprocentně důvěřuje. Také je po včerejší oslavě trochu pomačkaný a cítí se hrozně. „Jdu se ti omluvit za šváru. Vždycky, když se vrátí z montáží, tak se urve. Nějak mi to nedošlo, promiň.“

Daniela si neodpustí ironii. „Byla to fajn dětská oslava, užila jsem si to. A díky tomu si nejspíš naplno užiju i dnešní dlouhý den.“

Dušek si unaveně sedne. „Ale udělalas dobře, žes utekla před koňákem. Richard tam zůstal, a teď jsem ho probudil u ohniště. Dneska vůbec nedorazí.“

Danielu to pobavilo. „Stejně tu nemáme žádnou práci, tak co by tu dělal.“

Dušek ji zarazí, než to dopoví: „Nezakřikni to. Protože přes den je moc velký horko na hledání vrahů. Takže ho nepřivolavej.“

Daniela si zoufale povzdychne. „Zatím jedinej vrah okresu nám zmizel na studijní cestu na západ, jeho tatíček, náčelník estébě, se nám dál vysmívá do obličeje... a my od té doby honíme jen chlapy, co kšeftujou s poukázkama na benzin.“

Dušek si zapálí cigaretu, slastně nasaje kouř. „Je to lepší, než když nám tu někdo zabíjel mladý holky. My máme klid, Poláček se soustředí na kuželky a okresní tajemník má zase svůj bezpečnej okres.“

Daniela s ním souhlasí, jenže si přijde ztracená, nevyužitá a zbytečná. Když sem přijela a rovnou musela začít honit vraha

mladých holek, neměla čas o sobě přemýšlet. Ale poslední dva měsíce tu jen hnije. Sice chytila jednoho zlodějčka, který sebral peníze ze sbírky solidarity pro Afriku, ovšem nebylo to zrovna těžké, když je šel rovnou propít do nádrazky a pohostil všechny svoje kumpány. A nedokázaly ji zaměstnat ani přednášky ve školách o práci u esenbé. Ale bylo to aspoň něco... Jenže začaly prázdniny a oni od začátku července jen vysedávají v kanceláři. NUDA.

Dušek jako by slyšel, o čem přemýšlí. „Rostou houby. A prej jich je spousta.“

Daniela se na něj přísně koukla. „Doufám, že je nesbíráte.“

Dušek si zapaluje cigaretu, přestože tu první sotva típnul. „Mám snad manželku stresovat?“

„Když nebude věřit tobě, tak může poslechnout Matušku. Ten přece varoval lidi, aby houby nesbírali.“

„Taky si to pěkně odskáče. Soudruzi přece jasně řekli, že radiace je naprosto normální.“

Daniela měla pořád pocit, že by měla hájit UV, protože její otec je jeho součástí. „Tohle neřekli...“

Dušek ví, že před ní se nemusí bát mluvit. „Tvářej se tak. Se nediv, že když jsou lesy plný hub, tak manželka suší a za-va-ruje.“

Daniela uznává, že Dušek má svým způsobem pravdu. Nechá to být a radši změní téma na práci. „Co budeme dneska dělat? Máme nějaký případ?“

„Přišla nám hláška, že někdo krade odložený oblečení u tý nový přehrady na Trnávce.“ Dušek na ni u toho významně mrkne.

Daniela pochopí: jen důvod, proč nesedět v kanceláři, když je čeká horký den. Budou ho moct naprosto legálně prožít u vody. Tak to s úsměvem odsouhlasí. „Asi by bylo

fajn, kdybychom na bezpečnost koupajících zajeli dohlédnout všichni.“ Přidá k tomu na důrazu, jako by napodobovala okresního tajemníka: „Klid pracujících na zasloužilém odpočinku po poctivé práci se musí ochránit za každou cenu.“

Dušek je spokojený, že s ním souhlasí. Zvedne se a jde to oznámit chlapům. Daniela je ráda, že vypadnou z kanceláře. Doufá, že ji u vody přestane bolet hlava.

17:30

Daniela vystoupí z výtahu před svým bytem a překvapeně kouká na svoji matku, která sedí na schodech a trpělivě na ni čeká. Na první pohled je patrné, že je ráda, že se konečně dočkala. „No sláva, že seš doma...“

Máma se pokouší zvednout, ale nejde jí to, Daniela jí musí pomoci. Opatrně se zeptá: „To koleno tě pořád zlobí?“

„Ale nezlobí, jen tu na tebe čekám tak dlouho, že mi mravenčí nohy. Kdes byla?“ Sbírá si věci, které měla položené na schodech.

Daniela mezitím odemyká dveře od bytu a pouští matku první. Nechce jí odpovídat na chodbě, protože sousedka nejspíš poslouchá za dveřmi. „V práci.“

Matka se na ni nevěřícně podívá. „Víš, že jsem tě tam hledala?“

Daniela zavře dveře, teď konečně může říct pravdu. „U vody. Dneska jsme neměli žádnéj případ a bylo hezký počasí.“

Matku ta zpráva zjevně potěšila. „S nějakým chlapcem? Ně-koho sis našla?“

Danielu tím pobaví. Samozřejmě ví, že matka se pořád nevzdala naděje na dvě vnoučata, a také si uvědomuje, že to je

pro mámu dost citlivé téma, ale dovolí si zavtipkovat. Možná to udělá schválně, aby ji vyprovokovala. I když doufala, že tuhle debatu odloží na později, tak je jí jasný, že se vnoučatům, svatbě a chlapům nevyhnou. „Mami, kdybych tam byla s nějakým chlapcem, tak mě asi zatknou. Na chlapce jsem už přece jen trochu stará.“

Matka se nezasměje. Její semknuté rty jsou znamením, že se chystá něco říct. Zatím si sundala letní kabátek, protože i v tom největším vedru musí být za dámou. Daniela si vlastně nepamatuje, že by někdy nebyla dokonale upravená. Jako by každý den od samého rána počítala s tím, že se u ní doma objeví nějaká návštěva.

„Vtipy máš stejně hloupý jako tvůj otec. To jsi podědila.“

„Náhodou to bylo vtipný... a řekla jsem to schválně, protože nechci začít tvoji návštěvu hádkou.“

Matka to pochopila po svém. „Takže nikoho nemáš?“

„Ne.“ Daniela se snaží zůstat nad věcí.

„A s kým jsi teda byla u vody?“

Daniela připravuje do hrnků kávu. „S kolegy. Oficiálně jsme sledovali zloděje na pláži u přehrady. Dáš si kafe?“

Matka se na ni zničeně podívá. „Uvědomuješ si, že jsi vyměnila skvělejší život se Simonem v Praze za chytání zloděje ručníků na vystrkově?“

Daniela má potřebu se hájit, matka ji vždycky do téhle situace dostane. Ale ovládne se. „Kafe?“

Matka kývne... a čeká. To je její oblíbená taktika, chce tím Danielu donutit mluvit. Daniela to ví, proto se soustředí na přendávání namleté kávy do hrnku. Pokaždé, když máma vytáhne jejího bývalého snoubence Simona, tak jí Daniela potřebuje dokázat, že je teď šťastnější. I když si sama uvědomuje, že to není vždycky pravda.

Nakonec to ticho nevydrží a promluví. „Mami, dělám to, co jsem chtěla. Kriminalistku. A to, že ji dělám tady, je spíš rozhodnutí táty. Ale to ty dobře víš. Kdyby mě nechal v Bartolomějský, dělala bych lepší věci než hledání zloděje ručníků. Ale protože to nevyřešíme, tak pojďme změnit téma.“

Matka se ale nechce vzdát. „Danielko, nechceš ještě změnit názor? Simon by tě přece pořád chtěl. Znáte se tak dlouho...“

Tohle už Danielu fakt naštve. Odpoví možná rázněji, než plánovala: „Nechci a Simon by to taky nechtěl. Ví, že ho nemiluju.“

Daniela napouští vodu, tak jí mámina slova trochu zaniknou v šumu. „Jako by to bylo to nejdůležitější na tom, jestli budete mít šťastnou rodinu.“

Daniela se najednou neovládne, tahle jedna věta zboří její sebekontrolu. Skoro křikne: „Pro mě to důležitý je. A jsem ráda, že i pro něj... Jestli chceš pokračovat na tohle téma, tak jsi vlastně ani nemusela jezdit.“

Matka už se také chystá zvednout hlas, ale než to stihne, zazvoní telefon. Daniela je ráda. Zvedne sluchátko, aby měly obě čas vychladnout. Ohlásí se a pak už jen chvilku poslouchá operačního. I když jde jen o otráveného loveckého psa, tak toho využije a případ si vezme. Může alespoň vypadnout, než se s mámou zase pohádá.

„Mami, mám práci.“

„Přijela jsem za tebou...“

„Já vím, ale tohle musím vyřešit. Vrátím se. Zatím si udělej pohodlí. A kdybys mi chtěla něco uvařit k večeři, tak budu ráda.“

Máma si neodpustí jízlivost. „Někdo zase ukradl nějaký ručníky na pláži?“

Daniela jí odpoví klidně: „Ne, někoho zabili. Ahoj.“

Vezme klíče a rychle odejde z bytu. Matka nestihne zareagovat a Daniela doufá, že se máma uklidní, než se vrátí.

18:30

Daniela stojí před domem hajného Mirka Jaroše. Spolu s Duškem čeká, až přijedou z veterinární správy a odvezou psa na pitvu. Jaroš sice protestoval, protože chtěl psa zakopat na zahradě, prožili spolu pěkných pár let obcházení okolních lesů. Ale Dušek mu vysvětlil, že pokud chtějí chytnout toho, kdo psa otrávil, tak potřebují vědět, čím to udělal. Jaroš si teď šel dát do baráku panáka, aby se nemusel dívat, jak jeho věrného Azora dávají do pytle. A Daniela tím pádem musí počkat, než ho budou moct vyslechnout. Dušek zase kouří a je spokojený. Tedy až do chvíle, než se k nim přimotá místňák, který se vrací z práce domů. S Duškem se zná z minulosti od vidění, takže samozřejmě hned vyzvídá, co se děje.

„Konečně dal Mirkovi někdo pořádně do huby?“

Normálně by Dušek kolemjdoucí čumily ignoroval, ale tohle ho zaujalo. „Proč by ho měl někdo mlátit?“

„Protože zase někomu leze za ženskou,“ muž se uchechtne.

Dušek se podívá na Danielu, oběma došlo, že tohle by mohlo být důležité.

„Počkejte, pane...“ schválně se odmlčí, aby se muž představil.

„Svatek, Zdeněk Svatek, zedník.“

Daniela pokračuje: „Pane Svatku, to pan Jaroš dělá?“

Svatka tím jen pobavili. „Vy nevíte, že Jaroš je největší děvkař v okolí? Ženský to věděj a stejně mu na to skáčou. I když teda vůbec nechápu, co na něm viděj.“

Daniela se ho hned ptá: „A kdo by mohl zrovna teď chtít Jaroše zmlátit?“

Svatek se koukne na zahradu k domu. „Takže nedostal? A co se teda stalo?“

Dušek se ho musí zeptat znovu, důraznější: „Kdo by mohl chtít teď Jaroše zmlátit?“

Svatek se zamyslí, ale jen na oko, protože ta jména moc dobře zná. „Momentálně je víc kandidátů. Nejpravděpodobnější bych řekl, že je Kotrba. Protože z něj si chlapi minulej tejden dělali srandu v hospodě, že má parohy jak nějaký desaterák.“

Daniela chce mít jistotu, proto se ptá dál: „A on z toho pochopil, že mu Jaroš chodí za ženou?“

Svatka tím zase pobavila. „Kotrba sice není žádnéj velkej myslitel, ale v tomhle směru se u nás ve vsi nedá taková sranda pochopit jinak, než že si hajnej zase spletl revír.“

Duškovi to stejně nedá: „A někdo další?“

„Možná Koudelka? Ale ta jeho je na Jaroše moc mladá, aby ho chtěla... ale že okolo ní krouží, to se ví.“

Dušek si všiml, že Jaroš vyšel z baráku, proto se Svatkem hovor rychle ukončí: „Tak díky za info. Ještě se ozvem.“

„Klidně... ale já to můžu říct i před Mirkem. On se tím určitě taky nebude tajit.“

Tohle ale Daniela nechce. „Nebude potřeba. Nebojte, ještě se u vás stavíme.“

„Kdykoliv, já vébé rád pomůžu, když můžu.“

A pomalu se šourá pryč. Jaroš ho nejspíš nemá moc rád, protože radši počkal, až bude pryč. Pak teprve dojde k Daniele.

„Co vám vykládal, blbeček?“

Dušek to na něj rovnou vybalí. „Něco o paní Kotrbové a Koudelkové.“

„Závidí, protože je blb a ženský o něj nestojej. Ani ta jeho, utekla mu do města. Tak jen pomlouvá.“

Dušek se ale zeptá rázně, chce slyšet pravdu. „Takže vy a paní Kotrbová... jsou to jen pomluvy?“

Jaroš se chvilku ošívá. Nechce se mu do odpovědi, tak ho musí Daniela popohnat. „Pane Jaroši, myslela jsem, že chcete najít toho člověka, který vám otrávil psa.“

„Takže vy podezříváte Kotrbu?“

Dušek to chce rovnou zastavit, protože mu je jasné, co by taková informace mohla ve vsi znamenat. „Nepodezříváme zatím nikoho. Ale hledáme všechny, kteří by měli motiv to udělat. A jestli někomu nasazujete parohy, tak je to dost silnej důvod pro pomstu.“

Jaroš se zdravě naštve. „I kdybych náhodou někomu trochu zanášel, tak to přece není důvod mstít se na nevinným psovi.“

Sám se zarazil, když to dořekl, jako by mu něco došlo. „I když Kotrba je...“

Dušek se pokouší převzít nad hovorem kontrolu. „Beru to, jako souhlas, že vy a paní Kotrbová.“

Jaroš jen přikývl, přemýšlí už o něčem úplně jiném. Dušek jako by tušil, co se mu honí hlavou, dodá: „Pane Jaroši, doufám, že neplánujete nějakou blbou pomstu... my pana Kotrbu nepodezříváme.“

Jaroš ale ví svoje. „Vy ne... ale já už jo.“

Daniela mu hodně rázně oznámí: „Pane Jaroši, ne že se pokusíte cokoli dělat, jasný?“

„No jo,“ ale nezní moc přesvědčivě.

Daniela je pro jistotu ještě důraznější: „Tím chci říct, že nebudete dělat vůbec nic. Nerada bych vás zatýkala, pane Jaroši.“

Ale vůbec si není jistá, že ji Jaroš pochopil.

19:55

Daniela si sedne na dřevěnou lavičku vedle služebního auta a vyklepává si z boty nějaký kamínek. Čeká s Duškem na Vlka, který ještě zaskočil do místní hospody.

„Zakřiklas to...“ zívne Dušek.

Daniela se na něj pobaveně podívá. „Jako proč? Je to jen pes, nejde o pořádný vyšetřování.“

Dušek odhodí cigaretu do prachu u cesty a pro jistotu ji zašlápne. „Nechci tě děsit, ale pro Jaroše to nebyl jen pes, ale parťák. Navíc to byl republikovej šampion mezi českějma fouskama. Jezdili za ním lidi s fenama z celé republiky.“

Daniela úplně nepochopila Duškův apel. „Ale říkal, že ho má pojištěnýho.“

„Danielo, on nám pak schválně tvrdil, že si myslí, že to Kotrba mohl bejt, protože se rozhodl, že si to s ním srovná sám.“

Daniela zbystří. „Ty myslíš, že by to mohlo nějak pokračovat?“

Dušek vytáhne další cigaretu a zapálí si. „Bojím se, že v týhle vesnici nejsme naposledy. A doufám, že příště nebudeme nakládat do černýho pytle chlapa, a už vůbec ne Kotrbu.“

„Jaroš přece není blbej...“

Dušek natáhne kouř do plic a dává si s odpovědí na čas. Pak vydechne a řekne. „To mě na tom děsí nejvíc. Kdyby byl blbej, tak se popere v hospodě, nebo ho vezme lešenářskou trubkou po hlavě, to jsme už tady zažili. Ale když není blbej, může vymyslet něco mnohem horšího.“

„Jako co?“

Dušek jen pokrčil rameny. „Do hlavy mu nevidim. Ale díky kriminálkám v televizi lidi začínaj bejt v tomhle směru dost kreativní.“

Daniela si vybavila, že přesně tuhle větu jí před pár lety řekl její pražský šéf. Nechápala, co tím myslí do chvíle, než se podívala do očí Strakovi.

Vlk se vrací z hospody, a už zdálky na ně volá: „Jaroš je fakt kanec! Samozřejmě je to trochu nafouklý drbama, ale nejspíš dostal každou ženskou, kterou si vybral.“

Daniela těmhle legendám nevěří. „A neplatí tady takový to, že pes, kterej štěká, nekouše? On o sobě prostě jen trouší, s kým co měl, ale skutek utek?“

Vlk odemkne služební auto a než vleze dovnitř, aby jim otevřel i jejich dveře, hlásí. „Mluvil jsem s pěti ženskejma, který mi vykládaly, jak je Mírek takovej... zvláštní, že má nějaký zvláštní šarm a ty oči. Prostě se přiznaly, že mu podlehly. A co je horší, nelitují toho, i když to skončilo.“

Daniela se podívá na Duška. „Já myslela, že takovýhle chlapi jsou jen v televizi.“

Dušek zahodí další cigáro a pečlivě ho zašlape do země. Vlk navrhně: „Myslíš jako Bartoška a Abrahám?“

Daniela si sedá dozadu, nechává Duškovi větší místo vedle Vlka. „Myslím spíš postavy, který hrajou. Oni takový nejsou.“

Vlk se na ni otočí. „Já myslím, že ty herci to v sobě maj. Moje stará říkala, že kdyby Bartošku potkala, tak mu hned podlehne.“

Daniele ujede poznámka, který hned lituje. „Já se s ním potkala a neměla jsem pocit, že bych mu měla podlehnout.“

Vlka to zaujalo. „To jako fakt? Tys ho vážně viděla naživo?“

Daniela už to nemůže vzít zpátky. „No jo, ale nebylo na něm nic jinýho než třeba na tobě, Richarde.“

Vlk se rozesměje. „To řeknu starý, že má doma takovýho Bartošku. A když to řekla šéfka kriminálky, tak to musí bejt pravda. Možná něco večer i bude...“

Nastartuje a zamíří do města. Dušek si stáhnul okýnko a s ohledem na Danielu změnil téma hovoru. „No, tak snad sem nepojedem hned zejtra znova. Má bejt třicet ve stínu.“

Daniela doufá, že prostě jen přeháněl.

20:30

Usměje se na číšníka, který už je nervózní. Její matka se nemůže rozhodnout, co si objedná. Daniela se k ní nakloní a polohlasně jí poradí: „Vezmi si ten steak a hranolky, to ostatní tady většinou stojí za houby.“

Matka s tím ale není spokojená. „Nevím, jestli toho tolik sním.“

Daniela trochu ztrácí trpělivost. I když se snaží ovládat, nervozita je patrná. „V devět zavíraj kuchyň. A doma jsi viděla moji ledničku. Chci se najíst.“

Matka zaklapne lístek, už je naštvaná. Na rozdíl od Daniely se už nesnaží ovládat. „Objednej mi, co chceš. Tohle by se v Praze ale nestalo.“

Daniela se kousne do rtu, aby jí neodsekla, a mávne na číšníka. Ten k ní hned přiběhne, také by se jich rád zbavil, protože takhle v pondělí je restaurace skoro prázdná, takže si moc nevydělá. „Vybraly jste si, dámy?“

Daniela vidí, že matka chce něco říct, tak ji předběhne. „Dvakrát steak s hranolkama... a ať je to dobrý.“

Číšník se lehce ukloní, ale nepůsobí to vůbec přirozeně. „Jako vždycky, soudružko major.“

Odchází do kuchyně. Matka se na Danielu podívá: „Vážně je tohle teď tvůj život? Je to tu přece hrozný.“

Daniela ji pohladí po ruce. „Mami, pojď se nehádat, já jsem ráda, že seš tady. A nechci si to pokazit... prosím.“

Matka to cítí stejně. Pořád má pocit, že by se Daniela měla vrátit domů, přesto protentokrát smířlivě kývne. „Ráda.“

Daniele se ulevilo, i když je jí jasný, že tenhle hovor je jen odložený. Ale i za to je ráda.

„Zítra odpoledne bychom mohly zajet k vodě. Vzala sis plavky? Je tu přehrada. A voda je tam krásně čistá... napustili ji teprve před čtyřmi lety.“

Matka vždycky plavala ráda. Takže jí tahle nabídka udělá radost. „Slyšela jsem o ní. Peškovic tady chtěli kupovat pozemek na chatu. Ale některý události... vždyť víš.“

Daniela si všimne, že do restaurace vešel doktor Vejr. Rozhlídne se, hledá Danielu, když ji zahlídne, zamíří rovnou k ní. „Omlouvám se, že vás ruším při čekání na večeři.“

Matka se na něj usměje. „Myslím, že to zvládneme. Jestli potřebujete projednat něco v soukromí, můžu si odskočit...“

Vejr jí hned brzdí. „Ale vůbec ne, jsem doktor Marian Vejr.“

Matka se zatváří potěšeně. I když je Vejr o dost starší než Daniela, stejně se neovládne a napadne ji, že by ho mohla Daniele přihrát. „Dobrý večer, doktore, Magdaléna Hrubá, matka Daniely. Jakou máte specializaci, pane doktore?“

„Patologie, madam.“

Matka jen těžko ovládne zklamání. Daniela se baví, protože jí bylo hned jasné, kam matka míří. „Co pro mě máte, doktore?“

„Chtěla jste co nejdřív rozbor jedu, kterej zabil toho psa. Asi vám to moc nepomůže, je to warfarin.“ Když vidí, že Daniele to nic neříká, tak dodá: „Vy ho asi znáte jako Kumatox, obyčejnej jed na krysy. Dostupnej v každý drogérce.“

„Tak to je blbý.“ Daniela je zklamaná.

Vejr pokrčí rameny. „Myslel jsem si to. Už vás nebudu zdržovat. Na shledanou.“

Matka odpoví tiše. Má semknuté rty. Daniela z toho pochopí, že krátce předtím vyhlášený mír je zapomenut. Koukne ještě ke kuchyni, jestli ji nezachrání jídlo, ale číšník je zalezlý. Takže si to odskáče. Matka jen počká, až Vejr odejde z restaurace.

„Vážně? Vyšetřuješ smrt psa? To je lepší, než se starat o vnoučata? Opravdu?“

Daniela se zhluboka nadechne. „Mami, řekly jsme si...“

Matka jí skočí do řeči a jízlivě poznamená: „Samozřejmě budeme mlčet o tom, že si tu ničíš život. Budeme se usmívat... a jíst tuhej steak.“

V tu chvíli už k nim ale míří číšník s jídlem, a tak Daniela jen šeptne: „Možná si nemusela jezdit... když se jen hádáme.“

LÉTO 1983

Daniela přijela do vnitřní nemocnice na Petynce, kde máma ležela už několik týdnů po operaci a její stav se moc nelepšil. Každý den za ní jezdila z práce a dlouho si s ní povídala. Tedy spíš mluvila ona, protože máma byla pořád víc a víc zesláblá.

Dneska tu na ni čekal Simon. Daniela se samozřejmě lekla, že se něco stalo. „Je máma v pořádku?“

Simon ji pohladil, snažil se ji uklidnit. „Samozřejmě že je v pořádku. Jen jsme se s tvým tátou domluvili, že ji zítra převeze do Sanopsu.“

Danielu to vyděsilo ještě víc, protože věděla, že táta tuhle nemocnici nemá moc rád. „A co se děje?“

Chtěla vyrazit za mámou, ale Simon ji ještě zadržel. „Klid, lásko, teď ještě vydrž, je u ní Amosov.“

Danielu to zarazilo, to jméno už slyšela, ale nedokáže ho správně zařadit. „Kdo je –?“

Simon ji ani nenechal dopovědět otázku a hned jí vysvětlil. „Nejlepší sovětský kardiochirurg, poslali ho přímo z Moskvy speciálem. Ministr o něj požádal...“

Daniela by se vyptávala dál, ale zrovna se otevřely dveře mámina pokoje. Její otec odcházel v doprovodu staršího muže,

který vypadal spíš jako přísný učitel matematiky než doktor. Otec si Daniely všiml, usmál se na ni, ale nešel za ní, dál mluvil rusky se šlachovitým profesorem. Simon hladil Danielu povzbudivě po zádech, ale sotva otec poodešel s profesorem dál, vyrazila do pokoje. Simon ji nechal, aby šla sama. Věděl, že by tam překážel. Byl empatický, a to u něj Daniela oceňovala.

Máma ji přivítala unavenýma očima. Daniela si k ní hned sedla. „Ahoj, mami.“

Máma promluvila unaveným hlasem: „Viděla jsi ho?“

„Amonosova? Jo!“

V matčině hlase zaslechla obavu, i když se snažila tvářit klidně. „Bude mě operovat... hned zítra.“

„Je nejlepší, mami.“ Daniela ji uklidňovala, i když v ní pulzovala panika.

Matka ale poznala, že má Daniela strach, tak ji pohladila po ruce. „Já vím... nechystám se umřít, holčičko, počkám si na vnoučata.“

„Já vím... a dočkáš se jich, neboj.“ Daniele stekla jedna slza, další si zakázala, aby mámu nestresovala.

Máma ještě něco chtěla říct, ale přemohla ji únava, usnula. Daniela u ní zůstala sedět, když viděla, že máma spí, dovolila si další slzy. Měla o ni veliký strach.

PONDĚLÍ

14. 7. 1986

23:20

Daniela leží na gauči v obýváku, svoji ložnici nechala mámě. Už má zhasnuto a doléhají k ní zvuky paneláku. Normálně je už ani nevnímá, ale dnes, když se zase pohádaly, je zaujatě poslouchá. Díky hádce o patro víc, nemusí přemýšlet o tom, proč jí máma vůbec nerozumí. Soused se vzteká, že mu manželka nekoupila správný pivo. Daniela se nad tím musí pousmát, protože pivo je pro spoustu jejích sousedů hlavním hybatelem každého dne.

Otevrou se dveře od ložnice, jen škvíra, kterou dovnitř nakoukne máma. „Jen ti chci oznámit, že zítra radši odjedu. Tak s tou přehradou odpoledne nepočítej.“

Daniele je jasný, že to říká, aby Danielu vytrestala, a čeká, že ji dcera bude přemlouvat, jako to udělala zatím pokaždé, když se dohadovaly. Matka je ve vyvolávání pocitů viny naprosto nepřekonatelná. Ale dneska je Daniela prostě už hodně naštvaná. Takže ji nebude přemlouvat, vlastně je ráda, když odjede. Stejně by další dny byly úplně stejné jako ten dnešní.

„Dobře.“

Nic dalšího už neřekne. Mámu to zarazí. Možná by se dohadovala, ale neudělá to. Také je hrdá. Potichu a pomalu zase zavře dveře. V Daniele se to celé mele, ví, že by se teď měla zvednout a jít se usmířit, přemluvit ji, aby pár dní ještě zůstala, ale neudělá to. Ovládne se. otočí se na bok, zády ke dveřím, za kterými si máma už lehla do postele a nejspíš je smutná, že to takhle dopadlo. Daniela se přinutí zavřít oči a vypnout hlavu... snad se jí povede usnout.

MEZIHRA

Vlezl do domu stejným oknem jako včera. Tlustoch pořád sedí u televize. Zapnul mu ji, sousedka si musí myslet, že je tu všechno jako vždycky. Měl štěstí, že manželka asi odjela do lázní a tlustoch je doma sám, protože včera ho nenašli. Musí pokračovat v hledání. Televizi ztiší, aby ho nic nerušilo. Otočí se na Tlustocha: „Kam si to schoval, ty zmetku?“

Nečeká odpověď. Tlustoch vypadá, že spí, jak mu včera zavřel oči a složil ruce na prsou. Ozve se klepání na vchodové dveře. Vyděsí se, instinktivně se skrčí za sedačku a čeká. Začíná panikařit. Ozve se hlas: „Sakra, chlape, máš mi vrátit ty prachy.“ Pak návštěvník za dveřmi poslouchá.

Jedna... dva... začal si počítat, aby ovládl strach, děda mu vždycky radil, že strach se dá ovládnout. Tak to teď zkouší.

Pět... šest...

Hlas za dveřmi se zase ozve, znovu bouchá do dveří.

„Krucí, musím ty prachy donýst starý, nebo mám průser.“

Devět... deset...

Zvenku se ozve další hlas: „Mařka mu dneska odjela do lázní, takže kalí... Ožral se hned, jak přišel z práce. Znáš ho...“

„A co já s tím? Potřebuju ty prachy. Slíbil, že mi je přinese.“